

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum vitium capitale? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

id quod est primum in causando peccata, est etiam vltimum in recedendo: ideo super illud Ps. 18. Emundabor à delicto maximo, dicit gloss. * hoc est, à delicto gl. interl.
superbiæ, quod est vltimum redeuntibus ad Deum, & Ps. 18. &
primum recessentibus sumitur
ex Aug.

Ad quantum dicendum, quod Philos. ponit superbiam circa fictionem fortitudinis, non quia solù in hoc confitatur, sed quia per hoc homo reputat magis se posse excellentiā apud homines cōsequi, si audax vel fortis videat.

ARTIC. VIII.

Vtrum superbiam debeat poni vltimum capitale?

791

A D octauū sic proceditur. Videtur, quod superbia debeat poni vltimum capitale. Isid. * enim & Cas.

* 1.5. c. 1.

ianus enumerant superbiam inter vicia capitalia.

G. 1. 12.

* Præterea, Superbia videtur esse idem inanis gloria: quia virtus excellentiam querit. Sed inanis gloria ponitur vltimum capitale. Ergo etiam superbiam debet poni vltimum capitale.

* 3. Præterea, Aug. dicit in lib. * de Virginit. quod superbia inuidiam parit, nec vñquam est sine tali come. Sed inuidia ponitur vltimum capitale, vt supra hab. 9. 36. a. 4.

S B D contra est, quod Greg. 31. * moral. non enum. l. 31. c. 31
merat superbiam inter vicia capitalia.

RESPONDEO dicendum, qd sicut ex * supradictis a. 2. & 5.
patet, superbiam duplicitate considerari pot. Vno modo ad 1.
secundi se, prout scilicet est quoddam speciale peccatum. Alio modo, secundum quod habet quandam vniuersalem influentiam in omnia peccata. Capitalia autem vicia ponuntur esse quoddam specialia peccata, ex quibus multa genera peccatorum oriuntur. Et ideo quidam considerant superbiam, secundum quod est quoddam speciale peccatum, communerauerunt eam alijs viciis capitalibus. ius qd. es Greg. * verò considerans vniuersalem eius influentiam q. 132. a.
quam habet in omnia virtus, ut dictum est, non connumeravit eam alijs capitalibus viciis: sed posuit eam. * li. 31. c.
regiam omnium viciorum & matrem. Vnde Gregorius dicit in 31. * Moralium, Ipsa viciorum regina ante me, tu per-

398 QVÆST. CLXIII. ART. I.
superbia cùm devictum plenè cor ceperit, mox il-
lud septem principalibus vitijs, quasi quibusdam suis
ducibus deuastandum tradit, ex quibus vitorum mul-
titudines oriuntur.

Et per hoc pacet responsio Ad primum.

Ad secundum dicendum, quod superbia non est idē
inani gloriæ, sed causa eius. Nam superbia inordi-
nate excellentiam appetit: sed inanis gloria appetit ex-
cellentiae manifestationem.

Ad tertium dicendum, quod ex hoc quod inuidia,
qua est vitium capitale, oritur ex superbia, non se-
quitur quod superbia sit vitium capitale, sed quod sit
aliquid principalius capitalibus vitijs.

QVÆST. CLXIII.

De peccato primi hominis, in quatuor articulos
divisi.

792 **D**einde considerandum est de peccato primi ho-
minis, quod fuit per superbiam. Et primum, de pec-
cato eius. Secundo, de pena peccati. Tertio, de ten-
tatione qua inductus est ad peccandum.
¶ Circa primum quæ suntur quatuor.
¶ Primo, utrum prius peccatum fuerit superbia?
¶ Secundo, quid prius homo peccando appetierit?
¶ Tertio, utrum eius peccatum fuerit grauus omni-
bus alijs peccarisi?

¶ Quarto, quis plus peccauerit, utrum vir vel mulier?
¶ A R T I C. I.
¶ Utrum primi hominis peccatum fuerit superbia?
¶ A non fuerit primi hominis peccatum. Dicit enim
Apostolus ad Rom. 5. quod per inobedientiam natus
hominis peccatores constituti sunt multi. Sed primi
hominis peccatum est ex quo omnes peccatores con-
stituti sunt originali peccato. Ergo inobedientia fut
tatione primi hominis peccatum, & non superbia.
¶ 2. Praeterea, Ambros. dicit super Luc. quod eo
cir. prin. ordine diabolus Christum tentauit, quo primum ho-
minem deuicit. Sed Christus primò tentatus est de